

POSTANOWIENIE

Dnia 6 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Pierwszy Prezes SN Małgorzata Manowska (przewodniczący)
SSN Krzysztof Wesołowski
SSN Kamil Zaradkiewicz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa R. L. i M. R.
przeciwko J. L.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 kwietnia 2022 r.,
zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego w R.
z dnia 6 września 2021 r., sygn. akt IV WSC [...] (IV Ca [...]),

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w R. do ponownego rozpoznania, pozostawiając
temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 30 lipca 2019 roku Sąd Okręgowy w R. oddalił apelację pozwanego J. L. od wyroku Sądu Rejonowego w R. z 21 września 2018 r.

Postanowieniem z 6 września 2021 r. Sąd Okręgowy w R. odrzucił skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego w R. z 30 lipca 2019 roku, którym oddalono apelację Pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w R. z 21 września 2018 roku. Na orzeczenie Sądu Okręgowego skargę o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem wniósł Pozwany.

Na powyższe postanowienie Sądu Okręgowego w R. Pozwany wniósł zażalenie do Sądu Najwyższego, zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu postanowieniu Sądu Okręgowego w R. zarzucił naruszenie prawa procesowego, to jest art. 424⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 5 k.c. w związku z § 82 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 2046) oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez odrzucenie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przez Sąd II instancji skutkujące naruszeniem zasady bezpieczeństwa prawnego, prawa strony do sądu oraz prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Pozwany wniósł o uchylenie postanowienia Sadu Okręgowego w R. z 6 września 2021 roku oraz o zasądzenie na rzecz skarżącego kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424⁶ § 1 k.p.c. skargę wnosi się w terminie dwóch lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do sądu, który zaskarżone orzeczenie wydał. Przewidziany w art. 424⁶ § 1 k.p.c. dwuletni termin do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem jest z jednej strony terminem zawitym prawa materialnego, z drugiej zaś - terminem procesowym.

Niedochowanie przez stronę powyższego terminu wywołuje w związku z powyższym skutki materialnoprawne, bowiem w takiej sytuacji nie jest możliwe dochodzenie roszczenia odszkodowawczego od Skarbu Państwa. Z kolei procesowy charakter tego terminu wyraża się w tym, że wyznacza czas (okres), w którym może być wniesiona skarga. Jego niedochowanie, a zatem wniesienie skargi po upływie terminu przewidzianego w art. 424⁶ § 1 k.p.c. skutkuje jej odrzuceniem (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 18 września 2017 r., sygn. akt V CNP 32/17, LEX nr 2376906; 20 grudnia 2013 r., sygn. akt V CNP 11/13, LEX nr 1421820; 14 listopada 2012 r., sygn. akt II CZ 106/12, LEX nr 1293733; 12 października 2012 r., sygn. akt III CNP 17/12, LEX nr 1232599).

Ponadto owa dwoistość charakteru terminu, o którym mowa w art. 424⁶ § 1 k.p.c., pełniąc istotną funkcję materialnoprawną, a także jego prekluzyjność,

powoduje, że nie podlega on przywróceniu na podstawie art. 168 i nast. k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2011 r., sygn. akt II BU 8/10, LEX nr 1380872 i powołane tam orzeczenia). Termin do wniesienia skargi, który jest terminem ciągłym (*tempus continuum*), obliczanym na zasadach określonych w art. 112 k.c. w zw. z art. 165 § 1 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV CNP 45/17, LEX nr 2497597).

Wyrok Sądu Okręgowego w R. stał się prawomocny z chwilą wydania go w dniu 30 lipca 2019 r. (art. 363 § 1 k.p.c.), a zatem dwuletni okres, o którym mowa w powołanym powyżej przepisie Kodeksu postępowania cywilnego, upływał w dniu 30 lipca 2021 r.. Jednocześnie jednak zgodnie z art. 15zzs ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID - 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.) dodanego ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID - 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568), w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID bieg terminów procesowych i sądowych w postępowaniach sądowych nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres. Przepis ten został następnie uchylony przez art. 46 pkt 20 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 875). Zgodnie zaś z art. 68 ust. 7 tej ostatniej, terminy w postępowaniach, o których mowa w art. 15zzs ustawy zmienianej w art. 46, których bieg uległ zawieszeniu na podstawie art. 15zzs tej ustawy, biegną dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Wskazane prawodawstwo wprowadzało zatem kilkutygodniowy okres zawieszenia terminów procesowych i sądowych, zaś moment ich dalszego biegu wyznaczał art. 68 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Oceniając dochowanie terminu w niniejszej sprawie oraz mając na uwadze jego dwoisty charakter, Sąd Okręgowy w R. powinien wziąć pod uwagę powyższe

przepisy, znajdujące zastosowanie w przypadku terminu do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jako terminu sądowego. Zawieszenie terminu na ich podstawie skutkuje bowiem dalszym jego biegiem od dnia, w którym ustawa skutek ten przewiduje, co wpływa z kolei na ustalenie końca okresu, w którym stronie postępowania przysługuje skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424⁶ § 1 k.p.c.).

Z tych względów należało na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzec jak w sentencji.